

ŪTEITHIO UUMĨTE MATU-INĨ

RĨANDĨKĨTWO NĨ
WATSON GOODMAN

KABUKU GAKA
TIGAKWENDIO

Kabuku gaka “UTEITHIO UUMITE MATU-INI” gathondeketwo karī kanyinyi nīguo ūhote gūgakua mūhuko-ini waku ūgathomage rīrīa ūtarī na wīra ūraruta kana wetereire ngari. Maündū marīa maandīkītwo ho mathurītwo kuuma thīnī wa Ibuku rīa Ngai tondū nīho hangioneka ciugo itarī mündū ūngīcikararia.

Mūgambo wa Ngai “uumaga matu-ini” naguo nī wa bata mūno harī ngoro ciitū iria ihūtiī o na ikanyota nī ūndū wa ūthingu wa ngoro. Mündū o wothe arīkia kūhera mehia make na ma, na etīkia Mūhonokia, o We Jesu Kristo, na ngoro yake yothe-rī, Mwathani nīarīmwīyonithagia thīnī wa ngoro yake o na amūhe gīkeno gīake na thayū thīnī wa mwītīkia ūcio. Ndahonokirio nī Mwathani 1937, na kuuma hīndī īo ndūūraga tūrī na ngwatanīro nake. Nīngūkūringīrīria na ngoro yakwa yothe atī wakorūo ūtarī wahonokio nī Mwathani ūhonokio o RīU, tondū nīwe ūhonokagia ehia othe.

— Watson Goodman (1920-2002)

Jeremia 31:3

Nake Jehova aanyumíriire kūu kūraya akīnjīra ūū: Ti-itherū ngwendete wendo ūrīa ūtūūraga tene na tene; tondū ūcio no ngīrī-riirie gūgwīka maūndū ma ūtugi.

Johana 3:16

Amu Ngai, tondū wa ūrīa endete kīrīndī gīa gūkū thī, nīaarutire Mūrū wake wa mūmwe, nī getha mūndū o wothe ūmwīhokete ndakore, no agīe muoyo wa tene na tene.

Aroma 5:8

No rīrī, ūndū ūrīa Ngai onanītie ūtwendi wake naguo-rī, nī ūyū,

atī Kristo aatūkuīrīire rīrīa twa-tūre tūrī o ehia.

Johana 13:1

Na rīrī, gīathī kīa Bathaka gīata gūkinya, Jesu nīoī hingo yake nī nginyu oime gūkū thī athīi gwī Ithe witū, na tondū nīendete andū ake mwene arīa maarī gūkū thī, nī kūmenda aamendaga nginya o kīrīkīrīro.

Kūguūrīrio 1:5

Na kūrī Jesu Kristo, mūira ūrīa mwīhokeku, o we irigithathi rīa arīa akuū, na nowe mwathi wa athamaki a thī. O we ūcio ūtwenda, na watuohorire na tha-kame yake tuume mehia-inī maitū.

1 Timotheo 3:16

Na rīrī, hatirī nganja atī ūhoro wa kwiamūrīra Ngai nī hito nene ma: naguo nī wake o We, Ūrīa wonanirio e na mwīrī, Agītuwo mūthingu nī Roho, Akīonwo nī araika, Ningī ngumo yake īkīhunjanīrio kūrī andū a ndūrīrī ciothe, Agīgītīkio nī andū a gūkū thī, Na akīiyūkio riri-inī kūrīa Igūrū.

Johana 1:1 na 14a

O kiambīrīria-rī, Ūhoro wa-rī o kuo, naguo Ūhoro watūire o harī Ngai, o naguo Ūhoro warī o Ngai. . . We, Ūhoro-rī, agīgītuīka mūndū, agītūrānia na ithuī. . .

Mathayo 1:22, 23

Na rīrī, maūndū macio meki-rūo nī getha ciugo iria cioigirūo nī Mwathani na kanua ka mūnabii ikinye, rīrīa oigire atīrī: Onei, mūirītu nīakagīa ihu, na aciare kahīi, Nako gatuwo Imanueli; ūguo naguo ūgītaūrūo, nī kuuga, Ngai hamwe na ithuī.

Johana 14:9, 10a

Nake Jesu akīmwīra atīrī, Gi-thī ndūire na inyuī hingo īigana ūū, nawe, Filipu, ūkaaga kū'menya? mūndū ūnyonete niī nīonete Ithe witū; nī atīa tondū wanjīra, Tuonie Ithe witū? Kaī ūtetikītie atī niī ndī thīinī wa Ithe witū, nake Ithe witū e thīinī wakwa? . . .

Akolosai 2:9

Nī gūkorūo ūiyūru wothe wa
Üngai nītūire thīnī wake ari
na mwīrī.

Isaia 9:6

Nī gūkorūo nītūciarīrūo kaa-
na, tūkaheo kahīi, naguo wathani
ūkagīa ciande-inī ciako; nako ga-
getagwo Mūheani-Kīrīra-wa-Kū-
geania, Mūrungu-Mwene-Hinya,
Ithe-wa-Andū-wa-Tene-na-Tene,
Mūnene-wa-Thayū.

Luka 1:35

Nake mūraika akīmūcokeria
akīmwīra atīrī, Roho Mūtheru
nīagoka kūrī wee, naguo hinya
wa Ürīa-wī-Igūrū-mūno nīūga-

kūringithia kīīgunyī: na nī ūndū
wa ūhoro ūcio, karīa gagaciārūo
nīgagatuwo gatheru, o Mūrū wa
Ngai.

Mathayo 17:5

O akīaragia-rī, hagīuka itu rī-
kengu, rīkīmahumbīra: na atī-
rī, mūgambo ūkiuma itu-inī, ūki-
uga atīrī, Üyū nīwe Mūrū wakwa
ūrīa nyendete mūno, nīngenaga
mūno nīwe; mūiguagei.

1 Johana 4:15

Mūndū o na ūrīkū wa gwītīkia
atī Jesu nī Mūrū wa Ngai-rī,
Ngai nīatūire thīnī wake, nake
nīatūire thīnī wa Ngai.

Johana 8:23

Nake akīmera, Inyuī mūrī a na thī, niī ndī wa na igūrū; inyuī mūrī a gūkū thī, niī ndirī wa gū-kū thī.

Johana 11:25

Nake Jesu akīmwīra atīrī, Ni niī kūriūka na nī niī muoyo; ūrīa wī'hokete niī, o na aakua, no agatūūra muoyo.

Johana 8:58

Nake Jesu akīmera, Ndamwīra atīrī, o ma, ma, Iburahimu ataa-naciarūo-rī, niī no ndūire.

Johana 4:25, 26

Nake mūtumia akīmwīra atīrī, Nīnjūī Mesia nīagoka (ūrīa wī-tagwo Kristo); we oka, nīagatwī-

ra maūndū mothe wega. Jesu akī-mwīra atīrī, Niī ngūkwarīria, nī niī ūcio.

Johana 6:35

Nake Jesu akīmera atīrī, Ni niī mūgate wa muoyo; mūndū ūkīte kūrī niī ndakahūta, na mūndū wī'hokete, niī, ndarī hingo akanyota.

Johana 10:7

Tondū ūcio, Jesu agīcoka akī-mera atīrī, Ndamwīra o ma, ma, Nī niī kīhingo kīa ng'ondu.

Johana 13:13

Mūnjītaga Mūrutani, na mū-kanjīta Mwathani; na nī wega mūkiuga ūguo, amu nīguo ndī.

Mathayo 14:19-21

Akīira kīrīndī gīikare thī nye-ki-inī; nake akīoya mīgate īo ītano, o na ciūngūyū icio igīrī, akīrora Igūrū, akīrathima, akīe-nyūranga mīgate, akīmīnengera arutwo ake, nao arutwo makīmī-nengera kīrīndī. Nao andū acio othe makīrīa, makīhūna: makīoya cienyū iria ciatigarire ciondo ikū-mi na igīrī ciiyūire. Na arīa maa-rīire maarī arūme ta ngiri ithano, hatatarītwo andū-a-nja na ciana.

Luka 5:4-6

Na aatiga kwaria, akīira Simoni atīrī, Ta twaratwara marikabu harīa hariku, mūikūrūkie ngara cianyu cia ndigi iria-inī mūtahe

ciūngūyū. Nake Simoni akīmūco-keria akīmwīra atīrī, Mūnene wi-tū, nītūrutire wīra wa hinya ūtu-kū wothe, na tūtinagwatia kīndū o na kī: no rīrī, nī ūndū wa kiugo kīu gīaku nīngūikūrūkie ngara iria cia ndigi. Nao maarīkia gwīka ūguo, magītaha ciūngūyū nyingī ma; nacio ngara ciao cia ndigi igītuīkatūka.

Mathayo 21:19

Na ona mūkūyū njīra-inī, agī-thīi harī guo, na ndaigana kuona kīndū tiga o mathangū matheri; nake akīwīra atīrī, Maciaro ma-roaga gūcoka gūciarūo nīwe ngi-nya tene. Na kahinda o kau mū-kūyū ūcio ūgīitīka kūhoha.

6 JESU KRISTO NĪ MŪMBI O NA MWATHANI

Ahibirania 1:2

Ngai... o matukū-inī maya ma kūrigirīria niatwarīirie ithuī na kanua ka Mūriū, ūrīa aatuire mūgai wa kūgaya indo ciothe; o nacio thīciothe aaciūmbire na njīra ya Mūriū o ūcio.

Atūmwo 2:36

Tondū wa ūguo andū othe a Isiraeli nīmakīmenye o ki, atī Jesu o ro ūcio inyuī mwaambithirie mūtī igūrū, nīwe Ngai atuīte Mwathani o na Kristo.

Aroma 14:9

Amu ūhoro ūyū nīguo watūmire Kristo akue na acoke muoyo, atī nīguo atuīke Mwathani o

wa arīa maanakua na wa arīa marī muoyo.

Johana 1:3

Indo ciothe ikīgīa ciagīire na ūndū wake, na kīndū o gīothe kīrīa kīgīite, gūtirī kīagiīre we atarī ho, o na kīmwe.

Akolosai 1:16

Tondū rīrī, indo ciothe ikīūmbwo nīciombirūo na ūndū wake, iria irī Igūrū, o nacio iria irī thī; iria cionekaga o na iria itonēkaga; o na ciatuīka nī itī cia ūnene kana ene wathani, kana mothamaki, o na kana mahinya, ciothe-rī, nī kūūmbwo ciombirūo na ūndū wake, nīguo ituīke ciake.

Aroma 2:16

Gukonwo ūguo mūthenya ūria Ngai agakinyia cira wa maündū ma hitho maria me ngoro-ini cia andū, ekire ūhoro wamo ituiro e thiini wa Jesu Kristo, o ta ūria Uhoro-ūria-Mwega uugite, ūcio niī 'hunjagia.

Johana 5:22

Amu-rī, Ithe ningi ndarī mūndū atuagira cira; ūtui wothe wa cira-rī, nianengerete Muriū.

Aroma 14:10

Wee nawe ūgūtuira mūrū wa thoguo nīkī? Wee o nawe-rī, nīkī gīgūtūma ūmene mūrū wa

thoguo? Amu-rī, ithuothe no mūhaka tūkarūgama mbere ya gīti kīa Ngai gīa ituiro.

2 Timotheo 4:1

Ndakwīra atīri na ma, Ngai ari ho, o nake Kristo Jesu, o we ūria ūgacirithia andū aria mari muoyo o na aria makuite, na nī ūndū wa ūria akaguūranīrio na athamakage.

Mathayo 25:32

Na ndūrīri ciathe nīikonganio mbere yake: nake nīagaciāmūrania, o ta ūria mūrīithi aamūrana-gia ng'ondu na mbūri.

Johana 10:9

Nī niī kīhingo; mūndū aatonyera harī niī, nī kūhonoka akahonoka, na atonyage akiumaga, na onage gīa kūrīa.

Johana 14:6

Nake Jesu akīmwīra atīrī, Nī niī njīra, na nī niī ūhoro-ūrīawa-ma, na nī niī muoyo; gūtirī mūndū ūkinyaga gwī Ithe witū, atokīire harī niī.

Ahibirania 7:25

Ningī nī ūndū wa ūguo, nīahotaga kūhonokia kūna kūna andū arīa makuhagīrīria Ngai mathiīrīire harī we, kuona atī atūūraga muoyo hīndī ciathe nīguo amahoyagīre.

Ahibirania 5:9

Na aakīrīkia gūtuwo mwagīrīru kūna, agītuīka kīhumo kīa ūhonokio ūrīa ūtagathira kūrī arīa othe mamūiguaga.

Johana 8:24

Nīkīo ndamwīra nī gūkua mūgakua mūrī o na mehia manyu; amu mwaaga gwītīkia atī nī niī ūrīa we, mūgakua mwī na mehia manyu.

Atūmwo 4:12

Naguo ūhoro wa kūhonokio ndūngīoneka harī ūngī o na ūrīkū: nī ūndū atīrī, gūtirī rīitwa rīngī rīanaheanwo gūkū thi kūrī andū rīngīagīrīra rīa gūtūhonokia.

Kūguūrīrio 5:9

Na hīndī īo makiina rūimbo
rūerū, makiuga atīrī, Wee-rī, nīwe
mwagīrīru wa kūiyūkia mbuku,
ūmethūre tūtembe tūu twayo,
amu nīwathīnjirūo, ūkīgūrīra
Ngai andū na thakame yaku a
mīhīrīga yothe na mīario yothe
na nduka ciathe na ndūrīrī ciathe.

Akolosai 1:12-14

Na ningī mūcokagīrie Ithe wi-
tū ngatho, we ūtūtuīte andū aiga-
nīru a kūgayanīrio igai hamwe
na andū arīa aamūre, kūrīa kwī
na ūtheri. Nake nīwe watūhonoki-
rie agītūrūta watho-inī wa nduma,
agītūthamīrīria ūthamaki-inī wa

Mūriū ūrīa endete mūno. Ūcio
nīwe watūkūrīre, nī gūtūrekera
mehia maitū.

1 Akorintho 1:30

No rīrī, nī tondū wake inyuī
mūtuīkīte a gūikara thiinī wa
Kristo Jesu, o we watuīkire ūūgī
witū uumīte kūrī Ngai, na ūthingu
witū, na gūtherio, o na gū-
kūrūo.

Tito 2:14

Nake nīwe werutire nī ūndū
witū, nī getha atūkūrūre waganu-
inī wothe, na atherie andū a gū-
tuīka ake kiūmbe, arīa marī na
kiyo gīa gwīkaga maūndū mega.

1 Petero 1:18, 19

Nī ūndū nīmūūi atī rīrīa mwa-kūrirūo mūtigane na mītūrīre yanyu ya tūhū īrīa mwatigiirūo nī maithe manyu, ti indo ibuthaga ta betha na thahabu mwakūrirūo nacio; no nī thakame ya goro mūno, ta ya gatūrūme gatarī na kaūugū o na kana kīmeni, na nīyo thakame ya Kristo.

Mathayo 26:28

Nī gūkorūo īno nīyo thakame yakwa ya kīrīkanīro īrīa īitiirūo andū aingī, ya gūtūma mehia mohanīrūo.

Ahibirania 9:14

Githī thakame ya Kristo, o we werutiire Ngai, atarī na kaūugū,

na ūndū wa Roho ūrīa ūtūrīaga tene na tene-rī, ndīngikīria mūno kūmūtheria thamiri cianyu nīguo mūtigane na ciiko iria irehage gīkuū, na mūtungatagīre Ngai ūrīa wī muoyo?

1 Johana 1:7

No akorūo tūthiaga o na ūtheri, ta ūrīa we arī ūtheri-inī, twī na ngwatanīro, mūndū na ūrīa ūngī, nayo thakame ya Jesu Mūrū wake nītūtheragia tūgathira wīhia wōthe.

Aefeso 1:7

Na nī thiinī wake twakūrirūo, nī ūndū wa thakame yake, o na tūkoherūo mehia maitu kūringana na ūrīa Wega wake ūingīhīte.

Johana 20:31

No icio niciandikītwo nī getha mwitikie atī Jesu niwe Kristo, Mūrū wa Ngai; na tondū wa gwitikia mūgīe na muoyo na ūndū wa rītwa rīake.

Johana 6:28, 29

Nao magikimūuria atīrī, Twikage atīa, nīguo tūtuīke nī mawīra ma Ngai tūraruta? Nake Jesu agicokia akīmera, Wīra wa Ngai nī rīrī, nī mwihoke ūrīa areketie.

Aroma 5:1

Ni ūndū ūcio-rī, kuona atī nītūtūitwo athingu nī ūndū wa gwitikia-rī, nītūikarage o tūiguaine

na Ngai nī ūndū wa kūiguithanio nake nī Mwathani witū Jesu Kristo.

Aefeso 2:8, 9

Nī ūndū-rī, nī Wega wa Ngai watūmire mūhonokio nī ūndū wa gwitikia; naguo ūndū ūcio ndwoimanire na inyuī inyuene: no kūheo mwaheirūo nī Ngai: na ndwakiumanire na mawīra marīa mwanaruta, nī getha mūndū o wothe ndakanegoce.

1 Johana 5:4

Nī gūkorūo kīria giothe gīciarītwo nī Ngai nīgitoragia ūhoro wa gūkū thi; naguo ūtoria ūrīa ūtoretie ūhoro wa thi nī atīrīrī, nī gwitikia gwitū.

Thaburi 103:17

No rīrī, ūtugi wa Jehova ūtūū-raga harī aria amwītigīri kuuma o tene na nginya tene na tene, naguo ūthingu wake ūkinyagīrīra ciana cia ciana ciao.

Tito 3:5

Nī kūhonokia aatūhonokirie, ti tondū wa ciiko iria twekaga ithue-ne cia gwītua athingu, no nī ūndū wa tha ciake, nī gūtūthambia o gūthambio kūrīa gūtūmaga mūndū aciarūo rīngī na erūhio na Roho Mūtheru.

Mika 7:18

Nī Mūrungu ūrīkū ūtarī tawe, ūrīa wohanagīra ūūru, o na aga-

kiranīra ūūru wa kwagarara wa-tho wa matigari ma andū ake, o aria egwatiire igai?

Macakaya 3:22, 23

Atī nī ūndū wa mītugīre ya Jehova, nīkīo tūtaninītwo biū! nī gūtuīka tha ciake itirī hīndī ithiraga. Mītugīre yake īrokaga īrī o mīerū rūcinī o rūcini; kwīhokeka gwaku-rī, nī kūnene mūno.

Thaburi 108:4

Nī gūkorūo ūtugi waku nī mūnene, ūgakinya o mbere ya igūrū, ningī ūhoro waku wa ma ūgagīkinya o kūrīa matu-inī.

Mathayo 11:28

Ūkai kūrī niī inyuothē anogu,
na inyuī mūtitikīte mīrigo mīne-
ne, na nīngūmūhurūkia.

Isaia 1:18

Rīu-rī, gīukei tūcire; ūguo nī-
guo Jehova ekuuga. O na harīa
mehia manyu matunīhīte ta gaka-
rakū-rī, nīmagathera o ta ira; o
na maatuīka matunīhīte o ta tha-
kame, nīmakerūha o ta guoya wa-
ng'ondu.

Isaia 55:1

Atīrīrī, inyuī inyuothē arīa
mūnyotīi-rī, ūkai maī-inī. O nake
ūrīa ūtarī na mbia nīoke; gūrai
irio, mūrīe. Iī-ni, ūkai mūgūre

ndibei, o na iria, mūtarī mbia
mūkūrūta, o na kana kīndū gīa
thogora.

Kūguūrīrio 22:17

Nake Roho o nake mūhiki me-
kuuga, Ūka. Nake ūrīa ūkūigua
nīoge, Ūka. Nake ūrīa ūnyotīi,
nīoke; o ūrīa ūkwenda, nīamū-
kīre maī marīa ma muoyo, ate-
kūgūra.

Johana 7:37

Na rīrī, mūthenya wa kūrīkī-
rīria, nīguo mūthenya ūrīa mū-
nene wa gīathī kīu, Jesu nīaarū-
gamire, akīanīrīra, akiuga atī-
rīrī, Mūndū ūnyotīi-rī, nīoke
kūrī niī, anyue.

Aroma 8:14, 15

Nī gūkorūo andū arīa othe matongoragio nī Roho wa Ngai, acio nīo ciana cia Ngai. Amu mūtiaheirūo roho wa gūtūma mūcōke kūigua ta mūrī ngombo, mwītigagīre; mwaheirūo roho wa gūtūma mūmenye atī mūrī ciana ciake cia kwīrererūo, na nīguo ūtūmaga twanīrīre tūkoiga, Abba, Baba!

Afilipi 2:15

Nī getha mūtuīke andū matangīcukīka na maagīte ūūru, o ciana cia Ngai itarī na kaūūgū, mūtūūranītie na andū a rūciaro rūrī ruogomu na rūtūrīku; na rīrīa mūrī hamwe nao, muonagwo

ta mūrī motheri-ma-igūrū ma-theragīra gūkū thī.

Johana 1:12

No arīa othe maamwītīkīrire, nīo arīa mehokete rīitwa rīake, acio akīmahotithia gūtuīka ciana cia Ngai.

2 Akorintho 6:17, 18

Tondū wa ūguo-rī, Umai thīinī wao, mūikare mwīamūrīte kūrī o, ūguo nīguo Mwathani oiga, Na mūtikanahutie kīndū kīi tha-hu; Na nīi nīngūmwītīkīra, Na nīngūtuīka Ithe wanyu, O na inyuī mūtuīke ariū akwa na aari akwa, ūguo nīguo Mwathani Mwene-hinya-wothe oiga.

Thimo 20:1

Ndibei nī mūndū mūtendi, njohi-rī, nī mūndū wa ngūī, nake ūrīa ūngīhītithio nīyo, o ūrīkū, ti mūūgī.

rūo nyīmbo itaagīrīire, o na maūndū mangī ta macio: naho ha ūhoro wamo-rī, ngūmwīra na ma, o ta ūrīa ndamwīrire na ma rīa mbere, atī andū arīa mekaga maūndū ta macio, matikagaīrūo ūthamaki wa Ngai.

Agalatia 5:19-21

Na rīrī, maūndū ma kīimwīrī marīa mekagwo nīmoīo o wega, namo nī maya: ūmaraya, na merirīria mathūku, na ūūra-thoni, na kūhoya mīhianano, na kūrogana, na ūthū, na kūūgitana, na ūiru, na marakara, na ngarari, na kwamūkana, na morutani mahītanu, ningī gūcumīkīra, na kūrīwo, na maruga marīa mainagī-

Thimo 23:31, 32

Atīrī, wee-rī, tiga kūbara ndibei o na yagītunīha, na yakorūo nīrakengakenga īrī gīkombe-inī, na yatuīka nīnyorokaga wega īkīmerūka: Amu mūthia-inī, nī kūrūmana īrūmanaga ta njoka, kūratha īkarathana o ta nduīra.

Mathayo 22:37, 38

Nake akīmūcokeria atīrī, Enda Mwathani Ngai waku na ngoro yaku yothe, na muoyo waku wothe, na gwīciria gwaku guothe. Rīu nīrīo rīathani rīrīa inene, na rīa mbere.

Mariko 10:17-22

... Mūrutani mwega, nī atīa ingīika nī getha ngagae muoyo wa tene na tene? Nake Jesu akīmūcokeria atīrī, Úkūnjīta mwega nīkī? gūtirī mwega tiga o ūmwe, nīwe Ngai. Ndūñī maathani, atī Ndūkanoragane, Ndūkanatharanie, Ndūkanaiye, Ndūkanaigīrīre mūndū kīgenyo, Ndūkanahenanie, Tīa thoguo na nyūkwa? Nake

akīmwīra atīrī, Mūrutani, maūndū macio mothe ndūire ndīmarūmītie nginya ndī o mūnyinyi. Nake Jesu, aamūrora, akīmwenda, akīmwīra atīrī, Nīkūrī ūndū ūmwe ūtigairie: nī rīrī, thiī, ūkedie indo ciothe iria wī nacio, ūhe arīa athīni, na nīukagīa na ūtonga Igūrū: na ūuke, ūnūmīrīre. Nowe agītuka gīthiithi aai-gua ūhoro ūcio, agīthiī e na kīeha: nī gūkorūo nī mūndū warī na indo nyingī.

Thimo 16:25

Kwī njīra mūndū onaga ta arī yo nūngarū, no gīturi kīayo nī mīrigo ya gūtonya gīkuū-inī.

1 Johana 3:7, 8a

Twana twakwa, mūtikanareke mündū amūhitithie; ūrīa wīkaga maündū ma ūthingu nīwe mūthingu, o ta ūrīa we nake e mūthingu; ūrīa wīhagia nī wa mūcukani, amu mūcukani atūire ehagia kuumu o kīambīrīria.

1 Akorintho 6:9, 10

Kana hihi mūtiūi atī andū arīa mekaga ūru gūtirī ūngīgaya ūthamaki wa Ngai? Menyai mūkanaheneka: ahūrimaraya-rī, kana ahoi-mīhianano, kana itharia, kana arīa metuaga ta aka, kana arūme arīa magwataga arūme

arīa angī-rī, kana aici, kana andū a riitho iraya, kana arīa arīu, kana arumani, o na kana ahahanyiri, acio othe gūtirī ūkagaya ūthamaki wa Ngai.

Aefeso 5:6

Menyai mūhenio nī mündū na ciugo cia tūhū: nī gūkorūo maündū macio nīmo matūmaga marakara ma Ngai makinyīrīre rūciaro rūrīa rūa andū aremu.

Jakubu 1:22

Indī tuīkai andū a gwīkaga ūhoro ūrīa mūiguīte, na mūtigatuīke o a kūūiguaga mūtekūwīka, mūkīīhenagia inyuene.

Luka 15:32

No rīrī, nīkwagīriire tūcanjamūke na tūkene; nī gūkorūo ūcio mūrū wa nyūkwa ararī mūkuū, na nī mūriūku; ningī nīarorīte, na nīacokete kuoneka.

mūthuri acokererūo nī ūru wa mūriū; ūthingu wa mūndū ūria mūthingu nowe mwene ūgacokererūo nīguo, naguo waganu wa mūndū ūria mwaganu nowe ūgacokererūo nīguo.

Thimo 11:19

Urīa ūrūmainie na ūthingu, we nīagakinyīrīra muoyo, nake mūthingatani na ūru nī gūkua gwake mwene athīigītie.

Aroma 8:6

Amu kūrūmīrīra meciria marīa moimanaga na mwīrī kūrehanagīre gīkuū: no rīrī, kūrūmīrīra meciria marīa moimaga kwī Roho kūrehanagīre muoyo, o na thayū.

Ezekieli 18:20

Roho ūria wīhagia noguo ūgakua; no rīrī, mūriū ndagacokere-rūo nī ūru wa ithe, o na kana

Jakubu 1:15

Namo merirīria macio maagīa ihu-rī, maciaraga wīhia: naguo wīhia wakūra-rī, ūgaciara gīkuū.

Johana 11:43, 44

Na aarīkia kuuga ūguo, akīa-nīrīra na mūgambo mūnene, akiuga, Lazaro, uma. Nake ūcio warī mūkuū akiuma, e mūthae moko na magūrū na matama; naguo ūthiū nīaarigicīirio gītambaya. Nake Jesu akīmera atīrī, Muohorei, mūreke athīi.

Johana 10:17, 18

Nīkīo Ithe witū anyendete, nī ūndū ngūruta muoyo wakwa, nī getha njoke ndīūiyūkie rīngī. Gūtirī mūndū ūkūndunya; nī nī ngūruta, nī mwene. Ndī na rūtha ndīūrute, na ningī ndī na rū-

tha njoke ndīūiyūkie rīngī. Nīndaathirū ūguo nī Awa.

Kūguūrīrio 1:18

Nī nī Ūrīa-wī-muoyo; na nīndakuīte, na nī nī ūyū, ngūtūra muoyo kinya o tene na tene, nacio ihingūro nī nī ndī nacio cia gīkuū na cia kwa-ngoma.

Luka 7:14, 15a

Agīthengerera hakuhī akīhutia gītanda: nao akuui akīo makīrūgama. Agīcoka akiuga atīrī, Kamwana gaka, nīndakwīra atīrī, Ūkīra. Na rīrī, mūndū ūcio warī mūkuū agīūkūra agīitīka kwaria.

**Gūcokerithia Maathani
5:7-21**

Ndūkanagīe na ngai ingī tiga niī.

Ndūkanethondekere mūhianano mwacūhie, wa mūhianīre wa kīndū o gīothe gīi kūrīa igūrū, kana wa kīndū gīi gūkū thī, kana wa kīndū kīi maī-inī marīa me mūhuro wa thī; ndūkanaciinamīrīre kana ūcitungatīre. . .

Ndūkanagwete rītwa rīa Jehova Ngai waku na itherū, nī gūkorūo Jehova ndakoiga atī mūndū ndehītie ūrīa ūgwetaga rītwa rīake na itherū.

Menyagīrīra mūthenya wa thabatū ūwamūrage, o ta ūrīa Jehova

Ngai waku aagwathire. Rutaga wīra mīthenya ītandatū, ūgeka maūndū maku mothe; no mūthenya wa mūgwanja nī thabatū ya Jehova Ngai waku. . .

Tīa thoguo na nyūkwa, o ta ūrīa Jehova Ngai waku aagwathire wīkage. . .

Ndūkanoragane.

O na kana ūtharanie.

O na kana ūiye.

O na kana ūigīrīre mūndū ūrīa ūngī kīgenyo.

O na kana ūcumīkīre mūka wa mūndū ūrīa ūngī; kana ūcumīkīre nyūmba ya mūndū ūrīa ūngī, kana gīthaka gīake, kana ndungata yake ya mūndū mūrūme, kana

ya mündū-wa-nja, kana ndegwa
yake, kana ndigiri yake, kana kī-

ndū o na kī kīa mündū ūrīa
ūngī.

NDŪNGĪHOTA KWĪTHITHA NGAI

21

Luka 8:17

Nī gūkorūo gūtirī ūndū mū-
rinde ūtakonanio wega; kana ūho-
ro mūhithe ūtakamenyeka na
uumīrio.

Jeremia 23:24

Anga he mündū ūngīhota kwī-
hitha handū hahitharu mūno na
njage kūmuona? Úguo nīguo Je-
hova ekūūria. Githī ndiiyūrīte
kūndū guothe igūrū na thī? Úguo
nīguo Jehova ekūūria.

Ayubu 34:21, 22

Nī gūkorūo maitho make nī

gūcūthīrīria macūthagīrīria mī-
thīre ya mündū, agakīonaga ikīro
ciake ciothe. Gūtirī nduma, kana
handū o na hairīte ta gīkuū,
harīa eki a waganu mangīhitha
naho.

Thaburi 139:8 na 12

Ingīhaica ndonye o kūu igūrū,
wee nīkuo ūrī; ingīara ūrīrī wa-
kwa kwa ngoma, ningī ūrī o kuo.
... O na nduma nayo, harī wee ti
nduma kūrī, ūtukū-rī, ūcangara-
raga o ta mūthenya; nduma na
ūtheri no ūndū ūmwe harī wee.

Thaburi 9:17

Andū arīa aaganu-rī, nī gūcoka magacoka kwa ngoma, ū-ni, ndū-rīrī ciathe iria iriganagīrūo nī Ngai.

Mathayo 18:8

Na kūngītuika atī guoko gwaku kana kūgūrū gwaku nī gwa gū-kūhīngithia, gūtinie, ūgūte; nī kaba gūtonya muoyo-inī wī kīonje kana gīthua, kūrī gūikio mwaki-inī ūrīa ūtahorekaga, wī na moko merī kana magūrū merī.

Mathayo 13:41, 42

Mūrū wa mūndū nīakarekia araika ake, nao nīmagacokereria maūndū mothe marīa mahīngi-

thagia andū, o na andū arīa me-kaga ūūru, moimio kūrīa aathana-ga, mamaikie icua-inī rīrīa in-e-ne rīa mwaki: kūu nīkuo gūkagīa kīrīro, na kūhagarania magego.

Mathayo 25:46

Nao andū acio nīmagathiī kūrīa kūherithanagīrio tene na tene: no rīrī, arīa athingu nīmagatonya muoyo-inī wa tene na tene.

2 Petero 3:7

No rīrī, Igūrū rīrīa rīi ho rīu, o na thī, nī kūigīrūo ciigīrūo mwaki, nī ūndū wa kiugo o ro kīu, igagieterera mūthenya ūrīa wa cira, o na wa kūninwo kwa andū arīa matetigagīra Ngai.

2 Akorintho 5:10

Tondū-rī, no mūhaka ithuothe tūkoneka ūrīa tūtariī tūrī mbere ya gītī gīa Kristo kīrīa gīa ituīro, nī getha o mūndū akaheo kīrīa aagīrīrūo nī kūheo nī ūndū wa maūndū marīa aaneka arī na mwīrī, maakorūo marī mega kana marī moru.

1 Johana 4:17

Ūguo-rī, nīguo wendani ūtūmagwo ūkinyanīre harī ithuī, nī getha tūkahota kūūmīrīria mūthenya ūrīa wa gūtuīrūo cira; nī ūndū, o ta ūrīa we atariī, no taguo ithuī tūkaraga tūhaana twīgūkū thī.

Atūmwo 17:31

Amu nī gūtua atuīte mūthenya ūrīa agatuīra andū cira na kīhooto, arīa matūire gūkū thī guothe, na ūndū wa Mūndū ūrīa athurīte; na nīamenyithītie andū othe atī ūhorō ūcio nī wa ma nī ūrīa aamūriūkirie oime kūrī arīa akuū.

2 Petero 2:9

Hakīrī ūguo-rī, Mwathani nīoī kūhonokia andū arīa mamwīamūrīire moi me magerio-inī, na gūikarithia andū arīa aaganu makīherithagio o nginya rīrīa mūthenya ūrīa wa cira ūgakinya.

2 Akorintho 8:9

Amu nīmūū Wega ūrīa Mwathani witū Jesu Kristo aari naguo, mūgakīmenya atī o na aari gitonga, nīaatūkire ngīa nī ūndū wanyu, nī getha inyuī mūtuīke itonga nī ūndū wa ūrīa we aakīarīte.

Atūmwō 4:33

Nao atūmwō nīmaaheanaga ūira wao wa kūriūka kwa Mwathani Jesu me na hinya mūnene. Nao othe magīitīrīrio Wega wa Ngai mūngī.

Tito 3:7

Nī getha tūtuwo athingu nī ūndū wa Wega wake, na agai a

gūkagaīrūo muoyo ūrīa ūtagathira, kūringana na ūrīa tūtūire tūwīrīgīrīire.

2 Akorintho 9:15

Nake Ngai arocokerio ngatho nī ūndū wa kīheo gīake gitangigīka na ciugo ūrīa gitarii!

Aroma 9:16

Tondū ūcio-rī, ūguo nduonekaga nī ūndū wa ūrīa mūndū ekwenda, kana wa ūrīa mūndū erutanagīria, no nī ūndū wa ūrīa Ngai aiguaganagīra tha.

1 Petero 5:5b

... ūndū Ngai nīareganaga na arīa etīi, no arīa menyihītie nīamakinyagīria Wega wake.

Luka 13:3

Ngūmwīra atīrī, Tiguo: no rīrī, mūngīaga kwīrira, inyuothemūkaninwo o tao.

Atūmwo 2:38

Nake Petero akīmera atīrī, Mwīrire, mūcoke mūbatithio o mūndū o mūndū thīinī wa rītwā rīa Jesu Kristo, nīguo muherūo mehia manyu; na nīmūkūheo kīheo kīa Roho Mūtheru.

2 Akorintho 7:10

Nī gūkorūo kīeha kīria kiumaga kūrī Ngai kīrehage ūhoro wa kūhera, ūria wa gūtūma mūndū ahonoke, naguo nī ūria ūtacokaga kwīrirūo; no rīrī, kīeha kīria

kiumaga maūndū-inī ma gūkū thī kīrehage gīkuū.

Mathayo 3:2

Wīrire, tondū ūthamaki wa Igūrū nīkuhīhīirie.

Atūmwo 17:30

Namo mahinda marīa andū maatūire matoī maūndū macio Ngai ndaigana kūmorīa: īndī rīu nī gwatha aathaga andū othe a kūndū guothe atī merire.

Atūmwo 3:19

Nī ūndū ūcio-rī, wīrire na mūgarūrūke, nī getha mehia manyu marihūrūo, na hacoke hagie mahinda ma kūrurumūkio moi-mīte kwī Mwathani.

Mathayo 6:14

Nī ūndū akorūo inyuī nīmuohagīra andū angī mehia mao, nake Ithe wanyu wī Igūrū nīarimuhagīra inyuī.

Kūguūrīrio 3:20

Atīrīrī, nūngīi mūrango-inī ngīūringaringa; mūndū aaigua mūgambo wakwa na aahingūra mūrango, nīngūtonya harī we, ndīanīre irio nake, nake arīanīre na niī.

Ezekieli 18:21

No mūndū ūrīa mwaganu angīgarūrūka atigane na mehia make mothe marīa ehītie, na ahingie irīra ciakwa ciothe cia watho wa

kūrūmīrīrūo, na acoke gwīka maūndū marīa maagīrīire na marīa ma ūthingu, ndarī hingo atagatūūra muoyo; ūcio ndagakua.

Isaia 55:7

Mūndū ūrīa mwaganu nīati-gane na mīthīire īo yake, nake mūndū ūrīa ūtarī mūthingu nīatīge kūrūmīrīra meciria macio make. Nīacokerere Jehova, nake nīekūmūiguīra tha, nīacokerere Ngai witū, nī ūndū nīakīragīrīria wohanīri.

Mariko 2:5

Nake Jesu ona ūrīa metikītie, akiīra ūcio mūrūaru atīrīrī, Mūriū, nīwoherūo mehia maku.

Aefeso 5:11

Ningī mūtikanagie ngwatanīro na arīa marutaga mawīra ma nduma-inī, marīa matarī na maciaro, no kaba mūmaguūragie moimbūke.

1 Johana 2:15, 16

Mūtikende ūhoro wa thī, o na kana maūndū marīa me kuo gūkū thī. Mūndū aakorūo nīenda ūhoro wa thī, kwenda Ithe witū ndari nakuo ngoro yake. Amu-rī, maūndū mothe marīa me gūkū thī, mwīrirīrio wa mwīrī, na mwīrirīrio wa maitho, na nguthi cia muoyo ūyū tūrī-rī, maūndū ma-

cio matiumanīte na Ithe witū, nī ma thī.

Isaia 1:16

Wīthambei mwītherie, mūgī-thengie ūūru wa ciīko cianyu, ndige kūwona; tiganai na ūūru.

Tito 2:11, 12

Nī ūndū Wega wa Ngai nīwo-nekete, ūrīa ūreheire andū othe ūhonokio, naguo nīguo ūtūmenyagīria kūregana na maūndū mothe marīa mataiguaine na ūhoro wa kwīamūrīra Ngai, o na merirīria marīa moru ma gūkū thī, na tūikarage twī na ūūgī wa ngoro, na tūrī athingu, na twīamūrīre Ngai mahinda maya tūrī.

2 Akorintho 5:17

Tondū ūcio-rī, mündū angiko-rūo arī thīinī wa Kristo-rī, nīagarūrūkīte agatuīka mündū ūngī mwerū: maündū marīa ma tene nīmathirīte; nī atīrī, nīmatuīkīte mangī merū.

1 Johana 5:18

Nītūūi atī mündū o wothe ūrīa ūciarītwo nī Ngai ndehagia, īndī ūrīa waciarirūo nī Ngai nīamūikaragia, nake ūrīa mūūru ndangīmūhutia.

1 Petero 1:23

Nī ūndū wa ūrīa mūciarītwo rīngī mūciarīre ūrīa ūtoimanīte na mbeū ūrīa ūbuthaga, tiga

o ūrīa ūtabuthaga, na ūndū wa Ūhoro wa Ngai, o Ūhoro ūrīa wī muoyo na ūtūrūaga tene na tene.

Ezekieli 36:26

O na ningī nīngamūhe ngoro ūngī njerū, o na ndīmwīkīre roho ūngī mwerū thīinī wanyu, na ndīmwehererie ngoro ūrīa nyū-mū ta ihiga ūmuume mīrī-inī yanyu, njoke ndīmūhe ngoro ūngī ngororo ta nyama.

Johana 3:3

Nake Jesu agīcokia akīmwīra, Ndakwīra atīrī, o ma, ma, Mūndū aaga gūciarūo rīngī, ndangī-hota kuona ūthamaki wa Ngai.

1 Petero 2:24

Nake nīaakuuire mehia maitū we mwene mwīrī-inī wake e mūtī igūrū, nī getha ithuī tūkorūo tūkuīte ha ūhoro wa mehia tūgatigana namo, tūcoke tūtūure muoyo twīkaga o maūndū ma ūthingu; nayo mītunda īrīa aahūri-rūo nīyo yatūmire mūhone.

Aroma 6:2 na 11

Kaī ithuī arīa twakuire, tūgithenga ūhoro-inī wa kwīhia o gūthenga-rī, tūngīgītūra atīa o twīhagia? . . . Na inyuī, o ūndū

ūmwe, wīonagei ta arī gūkua mūkuīrīire ūhoro wa wīhia mūthenge harī guo, naguo muoyo ūcio mwī naguo mūtue atī mūrī a gūtūūra mūtūūrīre werekeire o Ngai, mwī thīinī wa Kristo Jesu.

Aefeso 2:1 na 6

O na inyuī-rī, Ngai nīaatūmire mūgīe na muoyo, rīrīa mwariakuū nī ūndū wa mahītia o na mehia manyu. . . na agītūrīuka-nīria hamwe nake, agītūkaria hamwe nake kūrīa Igūrū, twī thīinī wa Kristo Jesu.

Aroma 6:23

Nī gūtuīka mūcara wa wīhia nī gīkuū, no kīheo kīrīa Ngai aheanaga kiumanīte na Wega wake nī muoyo wa tene na tene, ūrīa wī thīinī wa Kristo Jesu Mwathani witū.

Johana 5:24

Ndamwīra atīrīrī, o ma, ma, Mūndū ūiguīte uuge wakwa na agetikia ūrīa wandekirie, e na muoyo wa tene na tene, na ti wa gūcirithio; nīarīkītie kuuma gīkuū-inī agatonya muoyoinī.

Johana 3:36

Ūrīa wīhokete Mūriū e na muoyo wa tene na tene; nake

ūrīa ūregete kūigua Mūriū, we ndakona muoyo; egūtūūra o arakariirūo nī Ngai.

Johana 14:1, 2

Mūtigatangīke ngoro; nīmwīhokete Ngai, na niī mwīī'hoke. Nyūmba ya Awa kwī na itūūro nyingī; gūtangīrī ūguo, ingīrī kūmwīra; nī gūkorūo ngūthīi kūmūthondekera handū.

Johana 3:14, 15

Na ta ūrīa Musa aahaicirie nyamū-ya-thī igūrū werū-inī, nōguo Mūrū wa mūndū e na bata ahaicio igūrū: nī getha mūndū o wothe wītīkītie agīe muoyo wa tene na tene thīinī wake we.

Isaia 32:17

Na rīrī, ūndū ūrīa ūkoimana na ūthingu ūcio nī thayū mūtheri, o namo maündū marīa makoneka moimanīte naguo nī atī andū matūure mahoreire gūtarī ūgwati tene na tene.

Johana 14:21

Ūrīa ūikaraga na maathani makwa na akamamenyagīrīra-rī, ūcio nowe ūnyenda; nake ūrīa ūyenda nīariendagwo nī Awa, o na nīi nīndīimwendaga, na ndīionithagie we.

1 Johana 3:18, 19

Twana twakwa nītūtigage kwendana na ciugo kana na ka-

nua gatheri; nītwendanage na cīiko o tūkīendanaga na ma. Ūguo nīguo tūrīmenyaga tūrī a ūhorō-ūrīa-wa-ma, na twīninage nganja ngoro, twī mbere yake.

Agalatia 4:6

Na tondū mūkīrī ciana ciake, nīkīo Ngai aarekirie Roho wa Mūrū wake atonye thīinī wa ngoro ciitū, aanagīrīre akiugaga atīrī, Abba, Baba.

1 Johana 4:13

Ūndū ūrīa tūmenyaga naguo atī nītūtūire thīinī wake, nake agatūūra thīinī witū, nī ūyū, atī nīatūgaīre Roho wake.

32 KRISTO ART THINT WITŪ TŪGĀGA NA GĪKENO

Agalatia 2:20

Nīnyambanīrio na Kristo mū-tī igūrū, no ndī o muoyo; īndī rīu ti nī ndūrāga muoyo, nī Kristo ūtūrāga muoyo thīnī wakwa: naguo muoyo ūrīa ndūrāga naguo rīu, ndī na mwīrī, ndūrāga naguo no ūndū wa gwī-tikia Mūrū wa Ngai, o we wan-yendire, agīkīruta nī ūndū wa-kwa.

Aefeso 3:17a

Ningī atī Kristo atūrāge ngo-ro-inī cianyu nī ūndū wa ūrīa mwītikītie. . .

Thaburi 16:11

Ūrīnyonagia njīra o ūrīa ya muoyo: harīa wee ūrī he na hūni

cia gīkeno; guoko gwaku kwa ūrīo, nginya tene o na tene, kuumaga maūndū me mūrīo.

Aroma 14:17

Nī ūndū ūthamaki wa Ngai ti ūhoro wa kūrīa na kūnyua, no nī wa ūthingu, na thayū, o na gīkeno, iria ciumaga kwī Roho Mūtheru.

Johana 17:13

Indī rīu nīngūuka kūrī wee, na maūndū maya ndīroigīra o gūkū thi, nī getha maikarage na gīkeno gīakwa gī gīkinyanīru kūna ngo-ro-inī ciao.

Isaia 12:3

Tondū ūcio mūgatahaga mai ithima cia ūhonokanio mūkenete.

1 Samueli 12:15

No rīrī, mwaaga kūigua uuge wa Jehova, no mūrege kūigua maathani ma Jehova, guoko kwa Jehova nīgukūmūkīrīra o ta ūrīa gwokīrīire maithe manyu.

2 Athesalonike 1:7-9

Indī na inyuī mūtūire mūnyariragwo-rī, amūrīhe na ūhurūko hamwe na ithuī, hīndī ūrīa Mwathani witū Jesu akaguūranīrio oimīte Igūrū, me hamwe na arai-ka ake arīa me na ūhoti, mokīte me na mwaki ūkūrīrīmbūka. Na-ke nīakerīhīria kūrī andū arīa matoī Ngai, o na arīa mataathī-kaga nī ūhoro-ūrīa-Mwega wa

Mwathani witū Jesu. Nao nīma-kaherithio na kwanangwo kūrīa gūtagathira, matikanae kuona ūthiū wa Mwathani, o na kana riri wake ūrīa wī na ūkaru.

Gūcokerithia Maathani 11:26-28a

Atīrīrī, mūthenya ūyū wa ū-mūthī-rī, nī kūhe ngūmūhe ūhoro wa kīrathimo, o na wa kīrumi; kīrathimo-rī, mūrīrathimagwo hīndī ūrīa mūiguīte maathani ma Jehova, Ngai wanyu, o marīa ngūmūtaara namo ngīmwatha ū-mūthī; nakīo kīrumi-rī, mūrīru-magwo hīndī ūrīa mwarega kū-gua maathani ma Jehova Ngai wanyu. . .

Mathayo 10:32, 33

Nī ūndū ūcio-rī, o mündū ūkoi-mbūra kūrī andū atī nī wakwa, niī o na niī nīngamuumbūra kūrī Awa ūrīa wī Igūrū atī nī wakwa. No mündū ūrīa ūkangaana kūrī andū, o na niī nīngamūkaana kūrī Awa ūrīa wī Igūrū.

1 Johana 2:23

Ūrīa o wothe ūkaanaga Mūriū, ūcio ndarī na Ithe witū; ūrīa wī-tikītie Mūriū arī na Ithe o nake.

Aroma 10:9, 10

Tondū-rī, ūngiumbūra na kanua gaku atī Jesu nīwe Mwathani, o na gwītikia wītikie na ngoro yaku atī Ngai nīaamūriūkirie oi-

me kūrī arīa akuū, no ūhonoke: nī gūkorūo nī ngoro mündū etī-kagia nayo agagītuwo mūthingu, na nī kanua oimbūraga nako aga-kīhonoka.

Afilipi 2:11

O na ningī atī nīmī ciothe ciumbūrage atī Jesu Kristo nīwe Mwathani, nī getha Ngai Ithe witū agoocagwo.

Luka 9:26

Nī gūkorūo mündū o wothe angīconoka nī niī, na aconokere ciugo ciakwa, nīwe ūgaconokerūo nī Mūrū wa mündū rīrīa ago-ka arī na rīrī wake mwene, na wa Ithe, o na wa araika arīa atheru.

Aefeso 6:11

Wīohei indo ciothe cia Ngai cia ita, nī getha mūhote gwītiiria mawara ma mūcukani.

Mathayo 4:1 na 10, 11

Hīndī īo Jesu nīaatwarirūo nī Roho werū-inī nīguo akagerio nī mūcukani. . . Hīndī īo Jesu akīmwīra atīrī, Thīi, ndiga, Shaitani, tondū ūhoro nīwandikītwo, Turagia ndu ūgoocage Mwathani Ngai waku, na ūmūtungatagīre o we wiki. Hīndī īo mūcukani akī-mūtiga, na atīrīrī, araka magīuka makīmūtungatīra.

Atūmwo 26:18

Nīguo ūkamahingūre maitho, magarūrūkīre ūtheri matigane na

nduma, o na magarūrūkīre Ngai matigane na hinya wa Shaitani; nī getha marekagīrūo mehia mao na magaīrūo igai hamwe na arīa maamūrītwo magatherio nī ūndū wa kūnjītīkia.

1 Petero 5:8

Ikaragai mūterigītwo, na mwī-hūgage. Atīrī, mūcukani, thū yanu, acangaga ta mūrūthi ūkūrama, agīcaragia mūndū wa gū-tambura.

2 Akorintho 2:11

Nī getha tūtikahītwo nī Shaitani, one ūndū wa gūtūhoota naguo; amu maūndū marīa athugundaga tūtirigagwo nīmo.

Ahibirania 2:14

Hakīrī ūguo-rī, kuona atī ciana
icio nīgwatanīire mwīrī na tha-
kame-rī, we nake no taguo egwa-
tīire mūthembā o ūcio, nī getha
atī, tondū wa gūkua, aanange
ūria mwene hinya wa gīkuū, nīwe
mūcukani.

Aroma 8:35 na 37

Nū ūngītūtigithūkania na we-
ndani wa Kristo? Anga nī kuona
thīna, kana kwīhīrūo nī ruo, kana
kūnyarirūo, kana ng'aragu, kana
kwaga nguo, kana ūgwati, kana
rūhiū rūa njora? . . . No rīrī, o
na tūkionaga maündū macio mo-

the-rī, gūtoria tūrī atoria o makī-
ria nī ūndū wa ūcio watwendire.

1 Johana 3:8

Ūria wīhagia nī wa mūcukani,
amu mūcukani atūire ehagia kuu-
ma o kiambīrīria. Ūndū ūria wa-
tūmire Mūrū wa Ngai onithanio
nī rīrī, nī getha atharūrie wīra
wa mūcukani.

2 Athesalonike 2:8

Na hīndī ūrī, nīrīo mūndū
ūria mūregi watho akaguūranīrio,
nake nīwe Mwathani Jesu akora-
ga na mīhūmū ya kanua gake na
amwagie kīene, nī ūndū wa ūria
akonanio acokete gūkū thī.

Johana 21:16

Akīmūūria rīngī hingo ya kerī, atīrī, Simoni wa Jona, nīnyendete? Akīmwīra, İi-ni, Mwathani, wee nīūūi nīngwendete. Nake akī-mwīra atīrīrī, Rīithagia ng'ondu ciakwa.

Agalatia 5:22, 23a

No maciaro ma Roho nīmo maya, nī wendani, na gīkeno, na thayū, na gūkirīrīria, na gūtugana, na gwīkana wega, na kwīhokeka, na kūhorera, na kwīgirīrīria merirīria ma mwīrī. . .

1 Johana 4:20

Mündū angīkorūo oigaga ūū, Niī nīnyendete Ngai, na nīathūire

mūrū wa ithe-rī, ūcio nī wa maheni; amu-rī, ūrīa ütendete mūrū wa ithe ūrīa atūire onaga, ndangīhota kwenda Ngai atakīrī aamuona.

Johana 13:35

Nī ūguo andū othe marīmenyaga mūrī arutwo akwa, mwatūūra mwendaine.

1 Akorintho 13:1

Atīrīrī, o na ingītuika atī nī-thiomaga thiomi cia andū o na cia araika, na ngorūo itarī na wendani-rī, no njikare ta ndī o kīndū kīa rūthuku kīrīa kīnege nagakīaringwo, kana ta thani iria ihūrithanagio ikagamba karagaca!

Mariko 16:9

Na rīrī, aarīkia kūriūka rūcinī tene mūthenya wa kwambīrīria kiumia, aambire kuumīrīra Māriamu Mūmagidali, ūrīa aarutīte ndaimono mūgwanja.

Johana 20:26-28

Ningī matukū maathira anana, arutwo ake maarī kuo rīngī kūu nyūmba thīnī, na maarī na Toma. Nake Jesu agīūka, mīrango īrī mīhinge, akīrūgama gatagatī-inī, akiuga, Gīai na thayū. Agīcoka akiīra Toma atīrī, Rehe kīara giaku haha, ūrore hī ciakwa; na ūrehe guoko gwaku, ūtonyie mbaru-inī ciakwa; na ūtige

gūtuīka wa kūrega gwītīkia, ūtuīke wa gwītīkia. Toma agīcokia akīmwīra atīrī, Mwathani wakwa, Ngai wakwa!

Atūmwo 10:39-41

Na ithuī-rī, tūrī aira a maündū macio mothe ekire kūu būrūri wa Ayahudi, o na Jerusalemu. Nake nīoragirūo nī andū na kūmūcuuria mūtī igūrū. Nīwe Ngai aariūkirie mūthenya wa gatatū, agītīkīra atī acoke kuoneka — no ti kuonwo nī andū othe, tiga o aira arīa maathurirūo o mbere nī Ngai, nao nīo ithuī, o ithuī arīa twariaga na tūkanyuaga hamwe nake, aarīkia kūriūka akoima kūrī arīa akuū.

Aroma 6:4, 5

Tondū ūcio-rī, twabatithio, nī gūthikwo twathikirūo hamwe nake gīkuū-inī kīu: nī getha atī, o ta ūrīa Kristo aariükirio agīkiuma kūrī arīa akuū nī hinya wa rīi wa Ithe, ithuī na ithuī tūtūure na mītūrīre ya muoyo mwerū. Amu twagīkorūo nī gūciarithanio tūciarithanītio nake na kīgerekario kīu gīa gūkua gwake-rī, no taguo tūgūtūura tūciarithanītio nake na kīgerekario gīa kūriūka gwake o nakuo.

Mathayo 16:21

Gwata hīndī īo Jesu agīitika kūmenyithia arutwo ake atī no kinya athīi Jerusalemu, na athī-

nio na maūndū maingī moru nī athuri, na athīnjīri-Ngai arīa anene, na aandīki-marūa, na oragwo, na mūthenya wa gatatū nīakariūkio.

Johana 5:25 na 28, 29

Ndamwīra atīrī, o ma, ma, Kwī hingo īroka, o na rīu no nginyu, andū arīa akuū makaigua mūgambo wa Mūrū wa Ngai; na arīa mekūigua magīe na muoyo. . . Mūtikagege nī ūhoro ūcio; amu kwī hingo īroka arīa othe me thīi-nī wa mbīrīra makaigua mūgambo wake, na moime kuo, arīa mekaga wega moimīre iriūkīro rīa muoyo, na arīa mekaga ūūru moimīre iriūkīro rīa gūcirthio.

Aefeso 1:4

Kuringana na ūria aatūthurire thiinī wake thi itanombwo, nī getha tūtuīke atheru na twage kaūugū agituona.

1 Petero 1:2

Nī gūthurūo mwathurirūo kūringana na ūria Ngai Ithe witū aamūmenyete o mbere, akamūtheria na Roho, nī getha mwathīkagīre Jesu Kristo na mūminjamīrio thakame yake. Wega wa Ngai o na thayū iromūingīhīra.

2 Akorintho 7:1

Na rīrī, endwa akwa, tondū nītwīrīrūo maündū macio, nītwītheragie tūtiganage na ūndū o

wothe ūria ūthūkagia mündū mwīrī o na kana roho, tūkīhingagie ūhoro witū wa gūtuīka atheru, o tūgīitigagīra Ngai.

2 Timotheo 2:21

Hakīrī ūguo-rī, mündū angītheria, atiganage na maündū marīa matarī gītīo, no atuīke ta kīndū gīa gūtīwo, kīndū kīamūre, o kīrīa kīagīrīire mwene nyūmba arutage wīra nakīo, na kīrīa kīhaarīrīirio wīra o wothe mwega.

1 Petero 1:15

Indī kuona atī ūria wamwītire nī mūtheru, o na inyuī tuīkai atheru mīthīrīre-inī yanyu yothe.

Ahibirania 13:12

No taguo Jesu nake aanyaririū-rūo na nja ya kīhingo, ní getha atherie andū na thakame yake mwene.

Mathayo 3:11

Niī-rī, ndimūbatithagia na maī nīguo mwīrire; no rīrī, Urīa ūgūūka thutha wakwa arī na hinya kūrī niī, na ndiigaine niī ndimūkuuīre iratū ciake; Ucio-rī, nīakamūbatithia na Roho Mūtheru, o na mwaki.

Luka 1:74, 75

Atī nīagatwītikīria, twarīkia kūhonoka moko-inī ma thū ciitū, Tūcoke tūmūtungatagīre tūtarī na

guoya, Na tūtūūre mbere yake matukū maitū mothe tūrī atheru na tūrī athingu.

Isaia 35:8

Nakuo kūu nīgūkagīa njīra nja-riī ya gītwari, o ya barabara, nayo iītagwo ūū: Njīra īrīa nyamūre; īndī arīa matarī atheru matikamīgera, nao arīa makamīgera agakoragwo e hakuhī nao; tondū ūcio, o na arīa akīgu matikamīhitia.

1 Johana 1:9

Twakiumbūra mehia maitū, we nī mwīhokeku, o na nī mūthingu, agatuohera mehia maitū, na agatūtheria tūgathirūo nī maūndū marīa mothe matarī ma ūthingu.

Aroma 8:9

No inyuī-rī, mūtitūire mūrū-mīriire ūhoro wa mwīrī; mūrū-mīriire ūhoro wa Roho, akorūo Roho wa Ngai nīwe ūtūrūaga ngoro-inī cianyu. No rīrī, mūndū o wothe ūtarī na Roho wa Kristo, mūndū ūcio-rī, ti wake.

Atūmwo 4:31

Na rīrī, maarīkia kūhoya, hanđū hau monganīte hagīthingitha; makīiyūrūo othe nī Roho Mūtheru, magīkīaria Ūhoro wa Ngai momīriirie.

Atūmwo 1:8a

No nīmūrīheo hinya, Roho Mūtheru aarīkia gūkinya igūrūrianyu: na mūtuīke aira akwa. . .

Luka 11:13

Nīguo-rī, mwagīkorūo inyuī, na mūrī oru, nīmūūī kūheaga ciana cianyu iheo njega, ī Ithe wanyu wī Igūrū angīkīria atīa kūhe Roho Mūtheru arīa māmūhoyaga?

Atūmwo 13:52

Nao arutwo magīkena o gūkena, na makīiyūrūo nī Roho Mūtheru.

Ezekiel 36:27

Nī gwīkīra ngamgwīkīra roho wakwa thīinī wanyu, ndūme mūrūmagīrīre irīra cia watho wakwa, na mūmenyagīrīre matuīro makwa ma cira, mūmekage.

1 Petero 4:12, 13

Endwa akwa, tigai kūgega nī ūndū wa thīna ūtarii ta mwaki ūrīa ūkiriī kūmūkora, ūtuīke wa kūmūgeria, ta arī ūndū ūkūmūkora ūtarī wa ndūire: no rīrī, kenagai, kuona atī nīmūgwatanīire na Kristo kūnyarirīka gwake; nī getha o na hīndī ūrīa rīri wake ūkaguūranīrio, mūgakena o mūgīcanjamūkaga.

Kūguūrīrio 21:4

Nake nīekūmagiria maithori mothe mathire maitho mao; nākīo gīkuū gītirī hingo gīgacoka kūgīa, o na gūtirī hingo gūgacoka kūgīa na kīeha, kana kīrīro, kana

ruo; maūndū marīa ma mbere nī mathengu magathira.

Isaia 66:2

Nī ūndū-rī, indo icio ciothe ciathondekirūo nī guoko gwakwa, nīkīo ciagīire igagītūra o kuo; ūguo nīguo Jehova ekuuga. No rīrī, mūndū ūyū nowe ngūiguīra tha, o we ūrīa ūikaraga enyihītie, na akagīa na ngoro iherete, na akainainio ngoro akīrutanīria nī gūtīa ūhoro wakwa.

Thaburi 37:3

Wīhokage o Jehova, na wīkage wega; wītūūrīre o būrūri-inī, na ūthingatage o wīhokeku.

Thaburi 34:19

Maūūru no maingī makoraga ūria mūthingu, īndī, Jehova niamūteithūraga harī mo mothe.

Aroma 8:28

Ningī nītūūī atī harī andū arīa menda Ngai, nīo arīa metītwo nīwe kūringana na ūria aathugundire eke-rī, maūndū mothe nīmateithanagia hamwe namare-hagīre kīrathimo.

1 Akorintho 10:13

Mūtirī mwagerio na magerio matonagwo nī andū othe; na rīrī, Ngai nī mwihokeku, na ndangī-tikīra mūgerio na magerio makīrīte marīa mūngīhota gwītiiria; no

hīndī irīa mūkūgerio nīarīmu-nagīra njīra ya kūhonokera, nī getha mūhote gwītiiria magerio macio.

Isaia 43:2

Hīndī irīa ūkūgera maī-inī ūkīhitūkīra kuo-rī, ndīrīkoragwo ndī hamwe nawe; o na ūkīgera njūī-inī-rī, itigakūrindania; o na hīndī irīa ūkūgera mwaki-inī-rī, ndūgacinwo nīguo, o na kana ūrīrīmbūkīrūo nī rūrīrīmbī rūaguo.

Ahibirania 2:18

Amurī, kuona atī we mwene nīaathīnīkire akīgeragio, nīahoga gūteithia andū arīa mageragio.

Kūguūrīrio 3:5

Ūria wa gūtorania-rī, agakīhumbwo nguo icio njerū; na ndirī hīndī ngatharia rīitwa rīake rīthenge thīnī wa ibuku rīrīa rīa muoyo, na nīngetikīra rīitwa rīake harī Awa, na harī araika ake.

Kūguūrīrio 3:12

Ūria wa gūtorania-rī, nīngamūtua gitugī kīa hekarū ya Ngai wakwa, na ndarī hingo agacoka kuumma kuo, o na rī; na nīngamwandīka rīitwa rīa Ngai wakwa, o na rīitwa rīa itūūra rīa Ngai wakwa, nīkuo Jerusalemu īrīa njerū, īrīa ya kuumma Igūrū

kwī Ngai wakwa, o na ndīmwāndīke rīitwa rīakwa mwene rīrīa rīerū.

Kūguūrīrio 2:7

Ūria ūrī gūtū, nīakiigue ūrī Roho arera makanitha. Ūria wa gūtorania-rī, we nīngamwītikīria ariage maciaro ma mūtī wa muoyo, ūrīa wī mūgūnda wa kwa Ngai, kūrīa maroho ma arīa metikītie mathiaga.

Kūguūrīrio 3:21

Ūria wa gūtorania-rī, we nīngamwītikīria aikarīre gītī gīakwa gīa ūthamaki hamwe na niī, o ta ūrīa niī na niī ndatoranirie, na ngīikaranīra hamwe na Awa gītī gīake gīa ūthamaki.

NGAI NTARAGIA NA ITHUĪ ŪHORO-INĪ WA GŪTHARIA ŪHIKI

Mathayo 5:32

No niī ngūmwīra atīrī, atī o mūndū ūrīa ūngīte mūtumia wa-ke, tiga o ūndū wa ūtharia, nīe-gūtūma atuīke mūtharia: na ningī o mūndū ūrīa ūkamūhikia hīndī io ateetwo, ūcio no atuīke nīa-tharītie.

Aroma 7:2, 3

Amu mūtumia o wothe ūrīa wī na mūrūme-rī, aikaraga mohanī-tio na mūthuriwe nī watho o hī-ndī īrīa mūthuri ūcio e muoyo; no rīrī, mūthuri angīkorūo nīaa-kua-rī, mūtumia ūcio nīaatigithū-kana na watho ūcio ūramuohitha-

nītie na mūthuriwe. Tondū ūcio-rī, angītuīka wa mūndū mūrūme ūngī hīndī io mūthuriwe e muo-yo, mūtumia ūcio no atuwo mū-tharia; no rīrī, mūthuriwe angīko-rūo nīakuīte-rī, hīndī io arīikara-ga ta ohoretwo harī watho ūcio; o na angīhikio nī mūndū ūngī-rī, mūtumia ūcio ndangītuīka mū-tharia.

Luka 16:18

O mūndū ūrīa ūngīte mūtumia na ahikie ūngī, nīatharanītie: na-ke mūndū ūrīa ūkahikia ūrīa ūteetwo nī mūthuriwe, nīathara-nītie.

Kūguūrīrio 3:11

Nīngūūka o narua; gwatagīria maündū marīa wī namo, mūndū o na ūrīkū ndakanae gūthīi na thūmbī yaku.

Mathayo 24:30

Na hīndī īo kīmenyithia kīa Mūrū wa mūndū nīgikoneka kūrīa igūrū: ningī hīndī īo iruka ciathe cia thī nīikagīa na kīeha, na nīikona Mūrū wa mūndū agīūka arī igūrū rīa matu ma igūrū, na arī na hinya na rīi mūingī.

Johana 14:3

Na ndathīi ndamūthondekera handū, nī gūcoka ngacoka, ndī-

mūtware mūgaikarage o harī nīi, nīguo harīa ndī, na inyuī mūgiage ho.

Mathayo 24:27

Tondū o ta ūrīa rūheni ruumaga o kūrīa irathīro, na rūkonwo o kinya ithūrīo, ūguo noguo gūūka kwa Mūrū wa mūndū gūkahaana.

Mariko 8:38

Amu-rī, mūndū o wothe ūgaconoka nī nīi, na aconokere ciugo ciakwa hingo ya rūciaro rūrū rūa ūtharia na rūa mehia, nīwe ūgaconokerūo nī Mūrū wa mūndū, rīrīa agoka e na rīi wa Ithe na me na araika arīa atheru.

1 Johana 3:2

Endwa akwa, rīu tūrī ciana cia Ngai, na gūtirī kūramenyithanio ūrīa tūgaikara thutha. Nītūūi atī o rīrīa we akonithanio, tūkahaa-nana nake; nī gūkorūo tūkamuo-na o ūrīa atarii.

Mathayo 16:27

Tondū rīrī, Mūrū wa mūndū ndarī hingo atagoka e na rīri wa Ithe, hamwe na araika ake; na hīndī īo nīagatuīra o mūndū o ūrīa ūringaine na ciiko iria aaneka.

Luka 21:27

Na hīndī īo nīguo makona Mūrū wa mūndū agīūka na itu, arī na hinya na rīri mūngī.

Luka 12:40

O na inyuī ikaragai mwīhaa-riirie: nī gūkorūo Mūrū wa mūndū nīagoka o thaa īrīa mū-tegereirie.

Kūguūrīrio 16:15

Atīrīii, ngūūka ta mūici. Gū-kena-rī, nī ūrīa ūikaraga ehūgīte, na amenyereire nguo ciake, nda-kae gūthīi njaga, na onwo aco-noke.

Atūmwo 1:11

Makīmoria atīrī, Inyuī andū a Galili, nī kī gītūmīte mūrūgame mūcūthīrīirie Igūrū? Jesu, o ro ūcio watwarūo Igūrū oime harī inyuī, nīagacoka rīngī o ro ūguo mwamuona agīthīi Igūrū.

Kabuku gaka “UTEITHIO UUMITE MATU-INI” gathondeketwo karī kanyinyi nīguo ūhote gūgakua mūhuko-ini waku ūgathomage rīrīa ūtarī na wīra ūraruta kana wetereire ngari. Maündū marīa maandīkītwo ho mathurītwo kuuma thīnī wa Ibuku rīa Ngai tondū nīho hangioneka ciugo itarī mündū ūngīcikararia.

Mūgambo wa Ngai “uumaga matu-ini” naguo nī wa bata mūno harī ngoro ciitū iria ihūtiī o na ikanyota nī ūndū wa ūthingu wa ngoro. Mündū o wothe arīkia kūhera mehia make na ma, na etīkia Mūhonokia, o We Jesu Kristo, na ngoro yake yothe-rī, Mwathani nīarīmwīyonithagia thīnī wa ngoro yake o na amūhe gīkeno gīake na thayū thīnī wa mwītīkia ūcio. Ndahonokirio nī Mwathani 1937, na kuuma hīndī īo ndūūraga tūrī na ngwatanīro nake. Nīngūkūringīrīria na ngoro yakwa yothe atī wakorūo ūtarī wahonokio nī Mwathani ūhonokio o RīU, tondū nīwe ūhonokagia ehia othe.

— Watson Goodman (1920-2002)

Published in numerous languages by World Missionary Press, Inc.,
as God supplies funds in answer to prayer. **For questions or more
information by country, visit: www.wmp-contacts.org**

World Missionary Press
PO Box 120
New Paris, IN 46553-0120 USA
www.wmpress.org

2-24

Read booklets online or by App
www.wmp-readonline.org

41 Kikuyu HFA